müzik

AKTÜEL OKURKEN BUNLARI DİNLEDİK, BUNLARI SÖYLEDİK

Tarkan'dan Nirvana'ya SON 20 YILIN EN İYİ ALBÜM VE ŞARKILARI

90'lardaki pop patlaması, 2000'lerdeki rock fırtınası derken, aradan geçen yıllarda öyle çok şey dinledik ki... Elbette aralarından bazıları bir 20 yıl daha geçse eskimeyecek cinsten. Aktüel jürisi -hayli zorlanarak da olsa- son 20 yılın en iyilerini seçti.

AKTÜEL JÜRİSİ

Naim Dilmener | Tolga Akyıldız | Melis Danışmend | Atilla Aydoğdu

SEBLA KOÇAN
sebla.kocan@aktuel.com.tr

"Son 20 yılın en iyi albümleri" deyince önce herkes korktu. Nasıl korkmasın, sırf aday listelerini çıkarmaya çalışmak bile günler sürdü. Gene de ince eleyip sık dokuyunca, ilginç bazı sonuçlar elde ettik, 20 yılın müzik dünyasından. Görünen o ki 2000'lerin ortalarına doğru esmeye başlayan Türk rock fırtınası, "başucu albümü" kategorisinde 90'ların Türkçe popunu alt etti ve son 20 yılın en iyileri genellikle rock albümleri oldu. İşte detaylar, işte son 20 yılın en iyi albüm ve şarkıları...

1 Dünya Yalan Söylüyor- Mor ve Ötesi (2004)

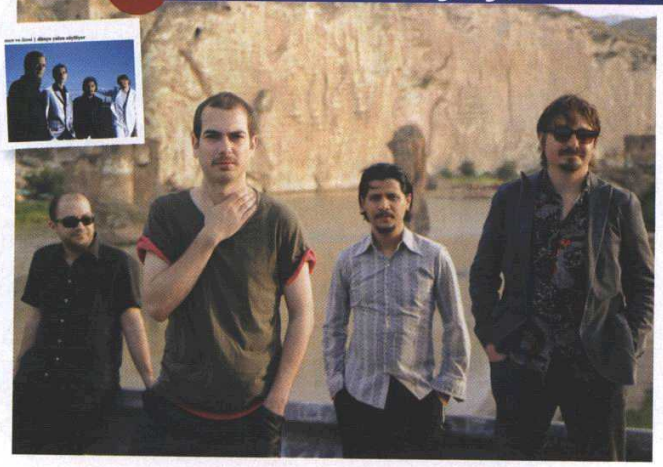

Mor ve Ötesi'nin "Dünya Yalan Söylüyor" albümü, Türk rock tarihinde bir devrimdi. Bu albüm dönemindeki büyük kırılma sayısız rock grubunun önünü açtı. "Bir Derdim Var", "Cambaz", "Sevda Çiçeği", "Uyan" gibi hitler çıkaran albüm, Mor ve Ötesi'ni Türkiye'nin A sınıfı rock grupları içine girmesini sağladı.

20 YILIN MÜZİK TARİHİ

1991

Yonca Evcimik "Abone" albümünü yayınladı. Bu albüm 90'lardaki arabesk sonrası Türkçe pop patlamasına da zemin hazırladı.

1994

4 Nisan'da grunge müziğin kare asından Nirvana'nın solisti Kurt Cobain intihar etti. Tek bir kurşunu yüzüne sıkan Cobain, milyonlarca fanını yasa boğdu.

Popülaritesinin doruğunda olan Tarkan, canlı yayında Savaş Ay'la röportaj yaparken birden "çişim geldi" dedi. Herkes şoka girdi ama gene de bu, fanlarına çok sevimli gelmişti.

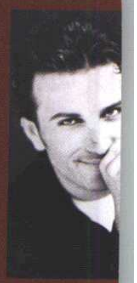

2

Her Gece Mirkelam *(1995)*

Fergân Mirkelam, "Koşan Adam" olarak tam anlamıyla bir gecede şöhreti yakaladı. "Her Gece" şarkısı ve Umur Turagay'ın çektiği siyah beyaz klibi unutulmazlar arasına girdi. İskender Paydaş bu albümdeki kilit adamdı. Albüm bir günde tam 200 bin sattı.

Aacayipsin - Tarkan *(1994)*

Müzik eleştirmenleri "Ölürüm Sana", "Karma", "Adımı Kalbine Yaz" albümlerini de listelerine ekledi, ama en çok oyu Tarkan'ı Tarkan yapan "Aacayipsin" adlı ikinci albümü aldı. 3 milyona yakın satan bu albümden "Hepsi Senin Mi?", "Dön Bebeğim", "Kış Güneşi", "Unutmamalı", "Biz Nereye?" gibi klasikleşmiş pop hitleri çıktı.

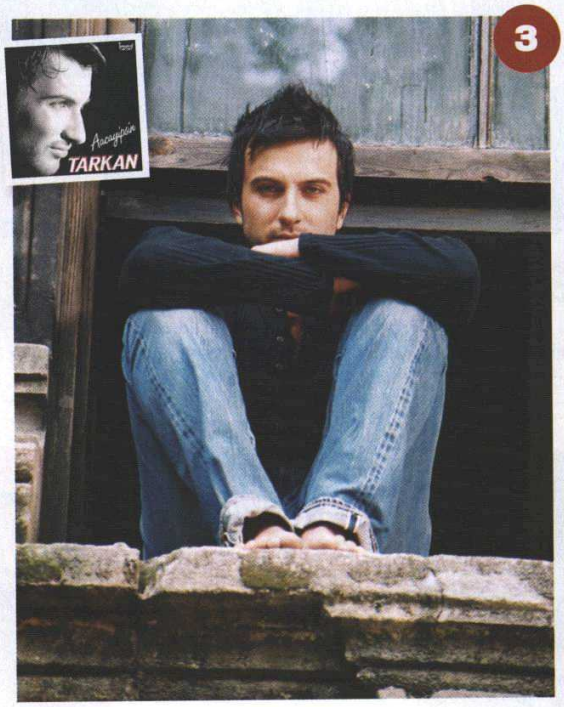

3

Bahane Sezen Aksu *(2005)*

Aksu'nun iki yıl ara vererek çıkardığı 19. albüm olan "Bahane", 1991'den bu yana en sevilen Aksu albümlerinden biri olma özelliğine sahip. "Eskidendi, Çok Eskiden", "İkili Delilik", "Yanmışım Sönmüşüm Ben" gibi Sezen Aksu şarkıları yalnız bu albümün değil, Türk pop tarihinin de mihenk taşları oldu.

5

4

Tatlı Sert - Vega *(2002)*

İlk albümleri "Tamam! Sustum"la selam eden Vega'nın asıl çıkışını yaptığı albüm "Tatlı Sert" idi. Türk rock tarihinde önemli bir yer edinen "Bu Sabahların Bir Anlamı Olmalı", "İz Bırakanlar Unutulmaz", "Isınamazsın Ağlarken" gibi hitler bu albümde yer alıyordu. Vega daha sonra albüm yapmaya ara verse de, "Tatlı Sert" herkesin arşivlerindeki yerini almıştı bir kere.

1995

Korn'un ilk albümü "Shoots and Ladders" yayınlandı. Bu grunge, metal ve hip hop'ın karışımı olan nu-metal'in çıtasını hızla yükseltti.

1996

Spice Girls, ilk single'ları "Wannabe"yi 26 Haziran'da yayınladı. O tarihe kadar müzik dünyası "boy-band"lerin hakimiyeti altındaydı. "Girl power" sloganı ise tozu dumana kattı.

Grunge müziğin kare aslarından Pearl Jam ilk kez 19 Kasım tarihinde Türkiye'ye geldi. İstanbul Ticaret Merkezi'nde verdikleri konserde dönemin ünlü şarkısı hayranları "Black"i kanlı canlı dinledi.

6

Cartel Cartel (1995)

Eğer Cartel bir döneme damga vurduysa, bu 1995'teki "Cartel" albümleri sebebiyleydi. "95! Cartel direkt gelir sana!" dizelerini kim unutabilir? "Evdeki Ses", "Hani Bana Para?", "Cartel", "Araba Yok" gibi hitler çok büyük başarı yakaladı. Cartel bu yıl ikinci bir albüm daha yayınladı ancak "Cartel" albümü daha uzun yıllar konuşulacak bir klasik oldu.

Kadın Şebnem Ferah (1996)

Türk rock müzik tarihinde ismiyle müsemma bir çağın geldiğini müjdeliyordu, Ferah'ın "Kadın" albümü. "Vazgeçtim Dünyadan", "Deli Kızım Uyan", "Bu Aşk Fazla Sana", "Yağmurlar", "Bırak Kadının Olayım" muazzam şarkılardı. Şebnem Ferah'ın rüzgârıyla o yıl sonrasında rock müzik, "distortion" yanında bir hayli de topuk sesi çıkardı.

8

Seni Kendime Sakladım Duman (2005)

7

1999'da kurulan topluluk, bugüne kadar birçok iyi albüm yaptı kuşkusuz. "Seni Kendime Sakladım" ise grubun altın çağını yaşadığı albümü oldu. "Aman Aman", "En Güzel Günüm Gecem", "Özgürlüğün Ülkesi" hitleri bu albümdeydi. "Seni Kendime Sakladım" şarkısı da Duman deyince kulakta ilk çalan şarkıydı.

Yalnızlık Mevsimi Kargo (1998)

9

1993'te kurulan Kargo'nun kariyerlerinin en iyi albümü kuşkusuz 1998'de yayınladıkları "Yalnızlık Mevsimi". Bu albüm, grubun beyni Mehmet Şenol Şişli, nam-ı diğer MŞŞ'nin tam anlamıyla şov yaptığı albümdü. "Kalamış Parkı", Arabic Fahişe", "Boğaziçi", "Azizlerin Yalnızlığı" gibi şarkıların yer aldığı albümde, grubun kapağa kendi fotoğrafını koymaması da müthiş cesaret isteyen bir karardı.

20 YILIN MÜZİK TARİHİ

1998

Birçok popüler şarkıyı adapte eden ve dönemi kasıp kavuran Grup Vitamin'in solisti Gökhan Semiz, trafik kazası sonucu yaşamını yitirdi.

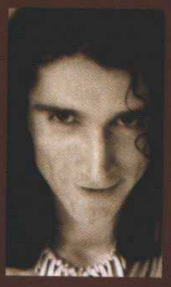

1999

Britney Spears, "... Baby One More Time" albümü yayınlandı. Billboard listelerinde anında bir numaraya oturan albüm, tam 26 milyon sattı ve Spears dönemin "teen kraliçesi" ilan edildi.

Türk müzik tarihinin en önemli isimlerinden, Anadolu rock'ın kurucusu olarak tanımlanan Barış Manço 1 Şubat günü aramızdan ayrıldı.

Sakin Olmam Lazım - Hayko Cepkin *(2005)*

Hayko Cepkin'in dinleyiciyle tanışma albüm olan "Sakin Olmam Lazım" açık ara önde yer aldı. Cepkin bu albümdeki şarkıları evinde kaydetti ve çok yüksek volüm yaparsa komşularını rahatsız etmekten çekindiği için albüme "Sakin Olmam Lazım" adını verdi. "Fırtınam", "Yarası Saklı", "Görmüyorsun" gibi şarkılar bu albümde yer alıyordu.

11

10

Çapkın - Candan Erçetin *(1997)*

Canda Erçetin, çıkışını 1995'teki "Hazırım" albümüyle yapsa da, müzik otoritelerine göre onun en iyi albümü "Onlar Yanlış Biliyor", "Çapkın", "Her Aşk Bitermiş" gibi Erçetin klasiklerinin yer aldığı "Çapkın" albümü. Sözleri Mete Özgencil imzalı "Yalan" ise, son 20 yılın gelmiş geçmiş en akılda kalan şarkılarından biri oldu.

Manga-Manga *(2004)* 12

Mor ve Ötesi'nin estirdiği rüzgâr belki de en çok ilk albümlerini o yıl yayınlayan Manga'ya yaradı. "Bir Kadın Çizeceksin"in dillere tam anlamıyla slogan olduğu albümde Göksel'le olan "Dursun Zaman" düetinin yanı sıra Vega'nın "İz Bırakanlar Unutulmaz"ı, Vega solisti Deniz Akyüz'le birlikte cover'lanmış ve büyük ilgi görmüştü.

20 YILIN EN İYİ 20 ŞARKISI JÜRİ NELER SEÇTİ?

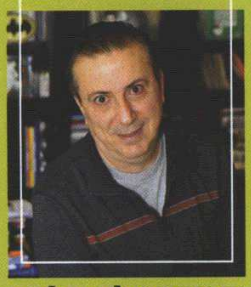

NAİM DİLMENER

1. Darbe - Mor ve Ötesi
2. Bahane - Sezen Aksu
3. Affet - Umay Umay
4. Yaz Yaz Yaz- Mor ve Ötesi
5. Harp ve Sulh - Nükhet Duru-Surp Vartanants Korosu
6. Fırtına - Rashit
7. Bu Aşk Fazla Sana - Şebnem Ferah
8. Babalar Küçük Oğullarına Söylesin Diye - Hardal
9. Aşık Değilsin - Sibel Gürsoy
10. Yalan - Candan Erçetin
11. Ah Bir Joker - Mirkelam
12. Hadi Buyur - Aylin Aslım
13. Sorma - Ayşegül Aldinç
14. Günaydın - Asya
15. İstemeyerek - Serdar Ateşer
16. Hay Hay - Nazan Öncel
17. Gidemem - Sezen Aksu
18. Aşk Her Şeyi Affeder mi? - Özlem Tekin
19. El Olmuşum - Rojin
20. 1980 - Sezen Aksu

2000

İnternet tarihinin en popüler müzik paylaşım sitesi Napster kapatıldı. Bu habere en çok sevinen, Napster'ın azılı düşmanı Metallica oldu.

Türkiye'nin ilk açık hava müzik festivali h2000, 16-17-18 tarihleri arasında düzenlendi. Lamb, Bush, Jay Jay Johanson gibi isimlerin sahne aldığı festival Ömerli beldesinde gerçekleşti.

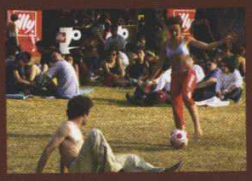

2001

My Chemical Romance kuruldu. Gençler arasında hızla yayılan emo akımında, grubun solisti Gerard Way'in de payı büyüktü.

20 YILIN EN İYİ 20 ŞARKISI JÜRİ NELER SEÇTİ?

ATİLLA AYDOĞDU

1- Gemiler - Orhan Atasoy
2- Bahsettiğim Rastlantılar - Mirkelam
3- Gidelim Buralardan - Nazan Öncel
4- Sevdanın Son Vuruşu - Tarkan
5- Bazı Yalanlar - Teoman
6- Çingene Pembesi - Akrep Nalan
7- İçinden Deli Desen de - MFÖ
8- Bu Sabahların Bir Anlamı Olmalı - Vega
9- Kör Bıçak - Yaşar
10- Lavanta Çiçekleri - Vega
11- Herkes Gider mi? - Cem Adrian & Aylin Aslım
12- Haberi Olsun- Yıldız Tilbe
13- Romeo - Hande Yener
14- İkili Delilik- Sezen Aksu
15- Gidenlerden - Mustafa Sandal
16- Değmesin Ellerimiz- Model
17- Fark Var - Ceza
18- Bu Akşam - Duman
19- Doyamadım - Deniz Seki
20- Çakkıdı - Kenan Doğulu

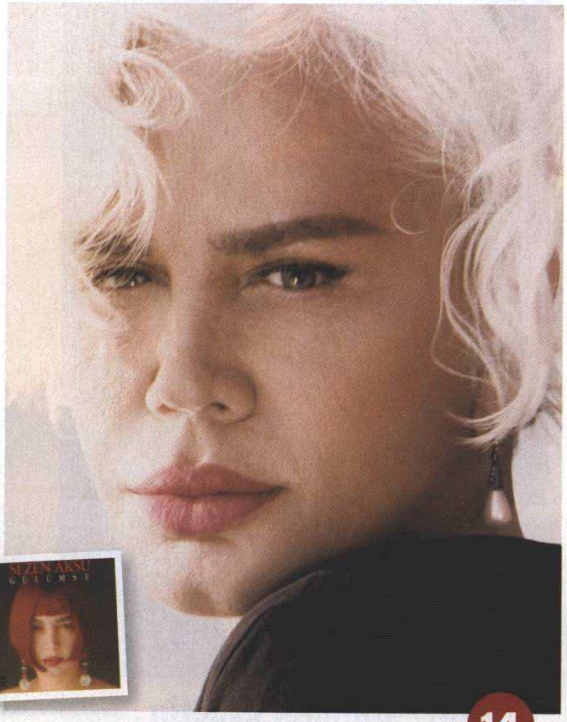

Gülümse - Sezen Aksu (1991) 14

En çok oyu "Bahane" almış olsa da, Aktüel'in yayın hayatına başladığı sene yayınlanan "Gülümse" albümü de Sezen Aksu hayranlarının başucu albümlerinden biri oldu. "Hadi Bakalım", "Ne Kavgam Bitti Ne Sevdam", "Her Şeyi Yak", "Güllerim Soldu", "Vazgeçtim" gibi şarkılar, hem Türkçe pop müziğin altın çağı olan 90'lara hem de son 20 yıla damgasını vurdu.

Onyedi - Teoman (2000)

2000'lerin en önemli müzisyenlerinden biri de ilk albümünü 1996'da çıkaran Teoman'dı. Bu yıl müziği bıraktığını açıklayarak hayranlarını şoka uğratan Teoman'ın "Onyedi" albümünde "Paramparça", "Rüzgar Gülü", "Zamparanın Ölümü", "17" gibi ünlü hitler vardı. Teoman'ın Ajda Pekkan'ın ünlü "Uykusuz Her Gece"sine yaptığı cover da takdir görmüştü.

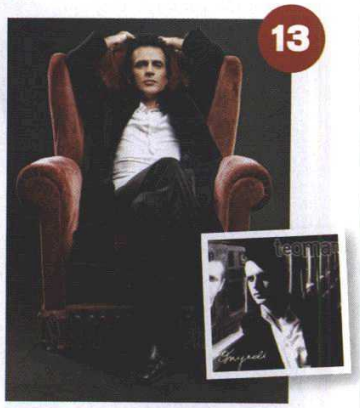

13

Göç-Nazan Öncel (1995) 15

Nazan Öncel'in "Demir Leblebi", "7'n Bitirdin" gibi oy alan diğer albümleri içinde ön plana çıkan albümü 1995 tarihli "Göç" oldu. Nazan Öncel birçok röportajında kendisini dinleyen kemik kitlenin bu albümle birlikte oluştuğunu söylemişti. "Gidelim Buralardan" ve "Sen Beni Öldürüyorsun" gibi Öncel marşları bu albümde yer almıştı.

20 YILIN MÜZİK TARİHİ

2003

Sertab Erener, "Everyway That I Can" adlı şarkısıyla Türkiye'ye tarihinde ilk defa Eurovision birinciliği kazandırdı.

Müzik festivali Rock'n Coke 6-7 Eylül'de ilk kez yapıldı. The Cardigans, Suede, Iggy Pop gibi isimlerin sahne aldığı festival, Türkiye'deki festival kültürünü büyük oranda değiştirdi.

2007

Türkiye'nin ilk indie müzik festivali Radarlive Kilyos, Solar Beach'te gerçekleşti. Ancak ne yazık ki bu festival büyük zarar etti ve bir daha tekrarlanmadı.

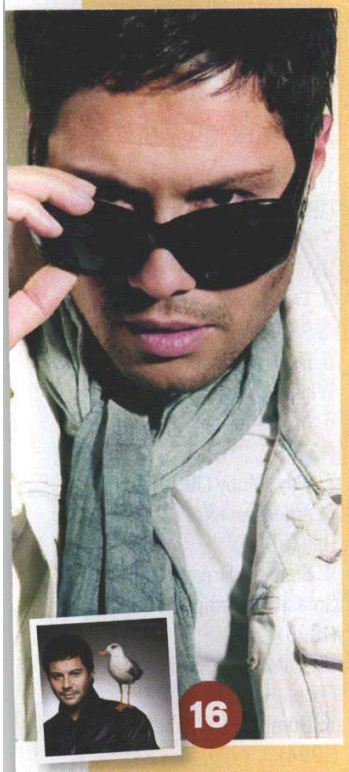

16

Mutlu Olmak İstiyorum Mirkelam *(2006)*

Mirkelam'ın en son kaydettiği solo albümü olma özelliğine sahip olan "Mutlu Olmak İstiyorum" da müzik eleştirmenlerine göre müzisyenin kariyerinde önemli bir yerde. "Asuman Pansuman", "Bir Fotoğraf Çekilebilir Miyiz?", "Elma Değil Ayva" gibi şarkılar dillere dolanmış ve Mirkelam'ın müzik kariyerinde farklı bir yön çizmişti.

Sertab Erener - Sertab Gibi *(1997)*

Çıkış albümü "Sakin Ol" ile 2 milyon satan müzisyenin kariyerindeki üçüncü albüm olan "Sertab Gibi", 90 binle Sertab Erener'in en az sattığı albüm olmasına rağmen 20 yılı deviren "Aslolan Aşktır", "İncelikler Yüzünden", "Aaa", "Dağ Gibiyim" gibi şarkıları içeriyordu. Özellikle Erener'in çocukluk videolarından harmanlanan "İncelikler Yüzünden" klibi dönemin en sevilen işlerinden biri olmuştu.

17

Ölürüm Sana Tarkan *(1997)*

18

Tarkan'ın "Aacayipsin"in kazandığı büyük başarı sonrasında kaydettiği üçüncü albümü olan "Ölürüm Sana", 4 milyona yakın satış grafiği sonrası müzisyene "megastar" lakabını veren albüm oldu. Albümde yer alan "Şımarık" yalnız Türkiye'de değil, dünya çapında bilinen en ünlü Tarkan şarkısı oldu. "Kır Zincirlerini", "İkimizin Yerine", "Salına Salına Sinsice" gibi hitler de bu albümde yer alıyordu.

20 YILIN EN İYİ 20 ŞARKISI. JÜRİ NELER SEÇTİ?

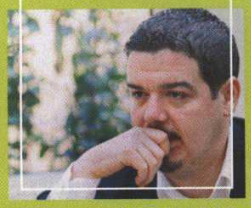

TOLGA AKYILDIZ

1. Her Gece-Mirkelam
2. Sabır-Göksel
3. Bu Aşk Fazla Sana-Şebnem Ferah
4. Bir Derdim Var-Mor ve Ötesi
5. Bu Sabahların Bir Anlamı Olmalı-Vega
6. İki Yol-Mavi Sakal
7. Ben Ölmeden Önce-Fatih Erdemci
8. Gemiler-Orhan Atasoy
9. Paramparça-Teoman
10. Farkındayım-Sezen Aksu
11. Sözlerimi Geri Alamam-Bulutsuzluk Özlemi
12. Köprüaltı-Duman
13. Korku-Yaşar Kurt
14. Karışmasın Kimseler-Gripin
15. Duvar-Zeynep Casalini
16. Kış Güneşi-Tarkan
17. Aşk Durdukça-Yüksek Sadakat
18. Sensiz Olmaz-Bülent Ortaçgil
19. Çok Geç-Melis Danişmend & Feridun Düzağaç
20. Don Kişot-Redd

2008

Türk pop müziğinin en önemli söz yazarlarından Aysel Gürel 17 Şubat'ta öldü. Gürel'in son yayınlanan şarkısı, Tarkan'ın seslendirdiği "Sevdanın Son Vuruşu" oldu.

Stefani Joanne Angelina Germanotta, nam-ı diğer Lady GaGa ilk albümü "The Fame"i yayınladı. GaGa, çıkış yaptığı bu tarihten itibaren 2000'lerin en popüler ismi olacaktı...

2009

"Moonwalker" dansıyla ünlü Michael Jackson öldü. "Pop müziğin kralı" 50 yaşında geçirdiği kalp krizi sonucu 25 Haziran'da aramızdan ayrıldı.

20 YILIN EN İYİ 20 ŞARKISI JÜRİ NELER SEÇTİ?

MELİS DANİŞMEND

1. Bir Derdim Var - Mor ve Ötesi
2. Yerine Sevemem - Gökhan Kırdar
3. MVAB - MFÖ
4. Hercai - Çelik
5. İncelikler Yüzünden - Sertab Erener
6. Haberin Yok Ölüyorum - Duman
7. Yeter Ki Onursuz Olmasın Aşk - Levent Yüksel
8. Ben Ölmeden Önce - Fatih Erdemci
9. İki Yol - Mavi Sakal
10. Papatya - Teoman
11. Vazgeçtim Dünyadan - Şebnem Ferah
12. Bu Aşk Fazla Sana - Şebnem Ferah
13. Unutmamalı - Tarkan
14. Her Gece - Mirkelam
15. Boğazın Üstünde - Hakan Kurşun
16. Aşk Her Şeyi Affeder mi? - Özlem Tekin
17. Beni Ağlatma - Mustafa Sandal
18. Yalan - Candan Erçetin
19. Yemin Ettim - Kayahan
20. Masum Değiliz - Sezen Aksu

Büyük Düşler - Mor ve Ötesi *(2006)*

"Büyük Düşler" grubun büyük başarı kazandığı "Dünya Yalan Söylüyor"un iki yıl sonrasında kaydettiği 6. albümleriydi. Grubun kendi şirketleri olan Rakun Müzik etiketiyle yaptıkları ilk albüm olan "Büyük Düşler" içinde "Küçük Sevgilim", "Şirket", "Ayıp Olmaz Mı?" gibi önemli Mor ve Ötesi şarkıları yer alıyordu.

Rapstar - Ceza *(2004)*

Müzik eleştirmenlerince Ceza'nın kariyerinin en iyi albümü olarak kabul edilen "Rapstar" sayesinde, müzisyen yalnız rap dinleyen kesimin değil, tüm Türkiye'nin dikkatini çekti. "Ben Ağlamazken", "Holocaust", "Bu Rap Muhabere", "Rapstar" gibi hitler ve Ceza'nın şahsına münhasıran "mikrofon şov"u bu albümle birlikte rap müziği bir nebze olsun diriltti.

Son 20 yılın en iyi yabancı albümleri

1. Nevermind-Nirvana (1991)
2. OK Computer-Radiohead (1997)
3. Ten- Pearl Jam (1991)
4. Post- Björk (1995)
5. Back to Black - Amy Winehouse (2006)
6. Achtung Baby- U2 (1991)
7. Play- Moby (1999)
8. American Idiot - Green Day (2004)
9. Siamese Dream -The Smashing Pumpkins (1993)
10. Automatic for the People - R.E.M (1992)
11. Dummy - Portishead (1994)
12. The Blueprint - Jay-Z (2001)
13. Beck - Odelay (1997)
14. Whatever People Say I Am, That's What I'm Not - Arctic Monkeys (2006)
15. Discovery - Daft Punk (2001)
16. Is This It - The Strokes (2001)
17. Vampire Weekend -Vampire Weekend (2008)
18. Elephant - White Stripes (2003)
19. The College Dropout - Kanye West (2004)
20. Funeral - Arcade Fire (2004)

20 YILIN MÜZİK TARİHİ

2011

2000'lerin en büyük seslerinden biri olarak kabul edilen Amy Winehouse, 23 Temmuz'da Londra'daki evinde ölü bulundu. Winehouse'un aşırı uyuşturucudan değil, detoks yüzünden öldüğü anlaşıldı.

Teoman, 4 Ağustos tarihinde müziği bıraktığını açıkladı. 15 yıllık müzik kariyerini sonlandıran Teoman, iki veda mektubu yazarak artık müzik yapmayacağını ve çok yorulduğunu söyledi.